

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

68. ÅRGANG

15. MARS 1956

A V I N N H O L D E T :
LITURGISK NYORDNING AV DEN STILLE UKE - KIRKEN
ER EN - PÅ TROSS AV OSS - DRAUMEN OM KROSSEN -
KROSSEN SYNG - BLIKK PÅ TIDEN - NY NORDISK BIBEL-
LITTERATUR - NOTISER - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

NR
6

NESTE NUMMER KOMMER 23. MARS 1956.

VÅR BØNN «TIL DEN SOM ER»

«Gud er Gud om alle land lå øde — Gud er Gud om alle mann var døde»

Slik lyder det i en gammel kjent salme av Petter Dass. Disse sannhetsord som synes så selvfølgelig, synges kanskje ikke alltid med den kraftige overbevisning som finner gjenklang i dagliglivets situasjoner. Vår tilbøyelighet til subjektiv vurdering får oss så lett til å tenke og handle som om vi var verdens midtpunkt, og som om våre små anliggender hadde en avgjørende innflytelse på universets lov-messige gang. Den evige, allmektige Gud blir ofte redusert til en tjenende ånd, allestedsnærværende på eterens bølger — en slags jordomspennende radioutsender til menneskenes disposisjon, hvis toner vi kan fange inn eller skru av etter behag. Jo mer vi mennesker underlegger oss den verden Gud med ett ord skapte av intet, jo mer står vi kanskje i fare for å miste gamle tiders undrende ærefrykt for Skaperens allmakt. Vår begrensede viten søker nye erfaringer om det støvnuigg jordkule er i verdensaltet, men vår åndelige nærsynthet tåkelegger ofte den fjerne horisont der Gud fyller universet som «Den som er». (II Mos. 3, 14.)

Gud er nok i seg selv. Hans iboende lykksalighet har ingen grense i den kjærlighet som fra evighet av er de tre guddommelige personers liv og forening i den hellige Treenighet. Ikke av behov, men av kjærlighet har Gud skapt oss, for å gi oss del i sin herlighet. Og det er hans faderlige godhet og omsorg som hvert sekund oppholder oss så vi ikke faller tilbake til den intethet vi er kommet av. Vår tro eller vantro, våre følelsers usikre, skiftende erfaring eller «opplevelse» av Guds nærvær, våre vekslende kår, vår sterke eller sviktende viljekraft — alt dette føyer intet til eller trekker intet fra hans allmektige Væren fra evighet til evighet.

*

«Vi takker deg for din store herlighets skyld», synger vi i messens «Gloria». Med det mener vi: «Jeg takker deg, Gud ikke først og fremst fordi du har gitt meg hva jeg ønsket, ikke fordi jeg har klart en vanskelig eksamen, gjort gode forretninger, fått rett i en sak eller høstet triumf og laurbær; jeg takker deg, ikke først og fremst fordi jeg har vunnet seier over meg selv eller funnet fred i mitt indre — men fordi «Du alene er hellig, du alene er Herren, du alene er den allerhøyeste».

L. A. P.

FYRINGSOLJE

brukes av

Bispegården
St. Josephs Institutt
Vor Frue Hosp. Nerveavd.
St. Dominikus kirke.
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem
 } Oslo

Sta. Katarinahjemmet.
St. Pauls Kirke
Moderhuset
Florida Sykehus
Øyenklinikken
 } Bergen

St. Josephs Hosp., Drammen
St. Torfinns Klinik, Hamar
S. Elisabeth Inst., Hammerfest
St. Theresia kirke, Hønefoss.
St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
 Service: Oslo 56 35 92

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 18. MARS: Pasjonssøndag. (5. s. Fasten): Ep. Hebr. 9, 11—15. Ev. Joh. 8, 46—59. **Mandag:** Josef, bekj. og Kirkens universelle vernehelgen. **Tirsdag:** Ferialdag. **Onsdag:** Benedikt, abbed. **Torsdag:** Ferialdag. **Fredag:** Maria syv smerter. **Lørdag:** Erkeengelen Gabriel.

SØNDAG 25. MARS: Palmesøndag: Ep. Fil. 2, 5—11. Lidelseshistorien etter Matt. 26, 1—75; 27, 1—66. **Mandag, tirsdag og onsdag:** Privilegerte ferialdager i Den stille uke.

Fortsettelsen av den liturgiske kalender for Påsketiden følger i neste nummer, som utkommer for Palmesøndag.

Da Maria Bebudelsesdag i år feires den 9. april, har Norges Katolske Kvinneunion på denne dag (mand. 9.4) kl. 8 i St. Dominikus kirke.

Ungdomsbladet **IGNIS**

Utkommer 6 ganger årlig.
 Årskontingent kr. 5.00
 kan sendes til Akersv. 5, Oslo.
 (Postgirokonto nr. 142 82.)

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

O LO KATOLSKKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke,</i> Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00 10.30
<i>St. Hallvard kirke,</i> Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
<i>St. Dominikus kirke,</i> Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
<i>Vår Frue Villas kapell,</i> Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
<i>Grefsen kapell,</i> Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
<i>Lunden kapell,</i> Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68. 11/2 kl. 18: Høymesse	— 11. febr. 18.00	8.15
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke,</i> Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Pauls kirke,</i> Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke,</i> Cappelenstg. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke,</i> Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: <i>St. Peters kirke,</i> Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke,</i> Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke,</i> Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke,</i> Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgars kirke,</i> Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kapell,</i> Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell,</i> Ryggeveien 24	Palmesøndag 11.00 1. Påskedag 11.00	
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke,</i> Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: <i>Jesu Hjerter kapell,</i> Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: <i>St. Svitthun kirke,</i> Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: <i>St. Hallwards kapell,</i> tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: <i>St. Olavs kapell,</i> Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke,</i> Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegr. d. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth Hospitals kapell,</i> Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kapell,</i> Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: <i>St. Sunniva kapell,</i> Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke,</i> Storgaten 94. Biskopen og prestegr. d. tlf. 314	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital,</i> Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke,</i> Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael's kirke,</i> Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke,</i> Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20.

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

LITURGISK NYORDNING av Den stille uke

Med sin nå så berømte ensyklika «Mediator Dei» av 29. november 1947 ga Pave Pius XII signalet til en liturgisk fornyelse som vi i årene siden har sett gledelige resultater av. I og for seg innebar dette usedvanlig omfangsrike pave-dokument ikke noe nytt, men artet seg som en uovertruffen klar og uttømmende belæring om liturgiens plass og betydning i det kristne fromhetsliv, for den enkelte så vel som for styrkelsen av fellesskapet. I ti-årene forut for «Mediator Dei» hadde sterke krefter vært i gang for å vekke de brede lags interesse for rike åndelige verdier som lenge hadde gått for å vekke de brede lags interesse for rike åndelige verdier som lenge hadde gått for å være nærmest et slags åndelig klostergods bare. Disse krefter fant sin plass i den såkalte Liturgiske Bevegelse i forskjellige utgaver og i forskjellige land innenfor den latinske kirke, men med lite positivt resultat. Men nettopp fordi den var kommet i gang som en kraftig reaksjon mot dem som ble anklaget for overdreven antikvarisme, holdt den seg selv ikke innenfor de rette grenser og avfødte motreaksjoner fra den konservative leir. En kan derfor, uten å gjøre urett til noen kant, si at Pave Pius XII med sin store ensyklika kalte til orden på det liturgiske plan; men han gjorde det med en aksentuering som varslet reform!

Etterat «folkeliturgistene» rundt om i den katolske verden hadde fått roet seg sån passe — og kvietistene omsider fått rugget seg i pultene — kom en ny ytring fra Kirkens overhode som ikke var til å misforstå. Den gang riktignok ikke direkte fra den øverste liturg in persona, men fra organet som siden 1587 regulerer Kirkens kultformer, nemlig Rituskongregasjonen. Den kunngjorde på nyåret 1952 at noe så sentralt som Påskelørdags-liturgien igjen kunne feires selve påske-natten, slik som skikk var i de gamle kristne tider. Altså tett opp til det bibelske hendelsesforløp. Reformen var ikke definitiv, men satt frem som et eksperiment på foreløbig tre år og senere prolongert, til et nytt dekret av 16. november i fjor gjorde den nye påskennatts-liturgi obligatorisk.

Som et annet ledd i Pave Pius XII's bestrebelse på å fremme det sakramentale liv hos det troende folk og oppøve det i sann og sentral gudsyndyrkelse — all liturgis samlende mål — må vi se hans Apostoliske Konstitusjon, «Christus Dominus», av 10. januar 1953, der det lempes på de hittil gjeldende

kirkelige bestemmelser om fasten før kommuni-sering og dessuten gis en regulær, omenn betinget, adgang til feiring av aftenmesse. Messeofferet står nå engang i sentrum for alle kultformer, og med forståelsen av den, åpnes forståelsen av kjærlighe-ten til all øvrig liturgi. Logisk måtte så komme en rekke forenklinger i Messeboken, slik at ikke bare eksperter med sin messebik i hånd kunne følge den hellige handling på alteret. Rituskongregasjonens generaldekret av 23. mars 1955 ble derfor hilst med alminnelig glede, da den ikke bare de facto foreskrev betydelige forenklinger som obligatoriske fra 1. januar i år, men også ga grunn til å anta at ennå mer gjennomgripende reformer er forestående — selvfølgelig uten at noe blir rørt ved selve Messens vesen.

Her er vi også ved det egentlige i nyordningen av Den stille ukes liturgi. Ved på den ene side å fjerne overflødige elementer, som i århundredenes løp var blitt føyet til urformen, tar den sikte på å gi Den stille uke dens opprinnelige, enkle og majestetiske liturgiske form tilbake og derved å gi den en fornyet pastoral effekt. Ved på den annen side å legge de hellige riter til de tider i døgnet som opprinnelig var praktisert, tilsikter Kirken å få alle sine medlemmer til å ta del i feiringen av Påskemysteriet, som igjen bærer i seg den sentrale sannhet for vår frelse. Her gjelder det altså ikke bare påskennatts-feiringen, som ovenfor nevnt, men også Langfredag og Skjærtorsdag og i megen grad Palmesøndag. Hele Den stille uke trer dermed liturgisk frem i sin urkirkelige enkle og tidsfestede kongenialitet med frelserverkets innebyrd i hending, tid og drama.

Vi kan være med på at det reises innvendinger mot de nye bestemmelser når det gjelder tiden for de forskjellige gjenopplevelser av den urkirkelige feiring av Den stille uke. Det som jo i betydelig grad er hensikten med reformen er å engasjere almenheten i den kirkelige deltagelse. Her ligger ikke forholdene ens til rette i de forskjellige land. I Italia f. eks., Kirkens nærmeste «oppland», er Skjærtorsdag og Langfredag ikke helligdager lenger og avskjærer derfor folk flest fra å ta del i morgenfeiringen. Annerledes hos oss og i en lang rekke land. Hos oss bevares stort sett det sakrale preg over Skjærtorsdagens og Langfredagens formid-dager, mens Påskelørdag, som alle årets lørdager, er halv arbeidsdag. Men selv på Langfredag ser vi at når ettermiddagen kommer, tar fritiden preg av fest. To momenter må her mane oss til helhjertet å slutte opp om den foreskrevne nyordning for hele Kirken: Vi må besinne oss på at det er takket være Kristi frelsergjerning at vi overhodet har helligdagene Skjærtorsdag, Langfredag og en festpreget Påskeaften med to påfølgende fridager. Skulle vi da ikke uten videre gi de få timer til Guds ære som det her inviteres til uaktet våre huslige og selskape-lige vaner? Og når vi tenker at fra nå av vil hele Kirken — uansett den verdslige helligdagsordning — samles om Påskens frelsende mysterier på en tid og på en måte som er i samsvar med det historiske hendelsesforløp og den urkirkelige praksis, skulle vi ikke da med all selvfølgelighet kunne innordne oss og slutte oss til, ja med fornyet glød la oss fylle av påskeliturgiens mektige budskap? Det gjelder jo intet mindre enn at vi ved troen på Jesu Kristi lidelse, død og oppstandelse selv kan få gå inn i et evig lykkelig liv med ham.

I.H.K.

Kirken er én, — på tross av oss

Av Edvard D. Vogt

Holdt over Vatikanets Radio 25. januar 1956.

Kirken er ikke en teori, men et faktum, — et faktum som kan iakttas og erfares som et synlig samfunn med alle et samfunns organer og andre kjennetegn. Samtidig er den noe mere enn det hver enkelt av oss direkte kan erfare. Den er også noe overnaturlig, en trosartikkel.

Vil vi forstå Kirken, må vi derfor begynne med dette, det vil si med Åpenbaringen. Det er her vi finner den fulle virkelighet uttrykt. Det som Kristus har åpenbart om Kirken er bl. a. utkrystallisert i den såkalte nikenske trosbekjennelse. Denne er felles for de aller fleste kristne og anerkjennes også av lutheranerne. I den bekjenner vi vår tro på «én, hellig, alminnelig og apostolisk Kirke».

Hva betyr dette at Kirken er én, hellig, alminnelig og apostolisk?

At Kirken er apostolisk, — for å begynne med dette kjennetegn, — betyr at den representerer Kristus ved sin ubrutte historiske forbindelse med de tolv apostler som av Kristus ble utvalgt som Kirkens støtter og med Peter som ble gjort til Kirkens grunnlag.

Derneft betyr ordet apostolisk at den realitet som apostlene representerte i Kirkens første dager må være til stede i samtidighet med oss i dag. Nå som dengang trenger vi hyrder, levende mennesker utvalgt blant menn slik som Kristus utvalgte og utsendte apostlene. Dette er biskopene som i dag som dengang er Sakramentenes voktere og Guds folks ledere. De innehar apostlenes læremyndighet, den som for etterfølgeren i St. Peters embete er ufeilbarlig i samsvar med Kristi løfter og med vårt behov.

Det er kanskje nødvendig å presisere dette. Pavens vanlige ord er ikke ufeilbarlige, like lite som en konges ord i en vanlig samtale er lov. Men når Paven uttaler seg i sitt embetes høytidelige former i den hensikt å avgjøre et lærespørsmål, da må vi tro at Gud beskytter sin Kirke ved å forhindre at dens hyrde tar feil.

Hva betyr det så at Kirken er alminnelig? Almen ville kanskje være et bedre ord. Det er i ethvert fall en oversettelse av det greske ord katolsk, som betegner at Kirken ikke kan være bundet til noen særlig gruppe eller stat, men må være åpen for alle mennesker og for alle de menneskelige verdier.

Dette vil ikke si at de nasjonale og lokale særpreg må utslettes. De oppmuntres tvertimot, — det er et veld av andaktsformer og forskjellige riter innen den katolske Kirke, — men hele tiden slik at de ikke får dominere på bekostning av uttrykkene for enheten, for det felles.

At Kirken er hellig betyr ikke at alle Kirkens medlemmer nødvendigvis må være helgener, — selv om det nok, etter det gamle ord om treet og fruktene, nok innebærer at den til enhver tid må frembringe

noen som helt og fullstendig er blitt helliget i Kristus. Men det er dessverre slik at i et stort kirkesamfunn er det oftest lettere å se medlemmenes skrøpeligheter enn deres fullkommenheter.

Mange er de reformatorer som på dette grunnlag har følt seg berettiget til å skille seg ut fra den store flokk for å grunnlegge et samfunn som bedre uttrykker kristendommens høye idealer. Såfremt dette skjer uten forakt for de andre og uten at enheten med Kirkens apostoliske grunnlag blir brutt, kan dette være en utmerket ting. En behøver bare tenke på de mange munkeordener som er stiftet for å hjelpe medlemmene til bedre å kunne vie sitt liv til Gud. Men der er mange farer. En kan falle for fristelsen til å betrakte det særlige uttrykk for det kristne ideal som en har valgt, som selve det eksklusive idealet. Så altfor mange reformatorer har i sin iver fornektet alle de sider ved Åpenbaringen og ved Kirken som ikke har samsvar med deres eget temperament og deres egne begrensede erfaringer.

Kirken er én

Vi har nå et grunnlag for å forstå hva det betyr når vi bekjenner vår tro på at Kirken er én. Den er ett synlig samfunn, ett folk av alle dem som tilhører Kristus. Bibelen lar oss ikke være i tvil på dette punkt. Den sammenligner Kirken med Kristi brud, et bilde som ikke gir mulighet for flere Kirker. Et annet uttrykk er kanskje enda mere avgjørende. Her identifiseres Kirken med Kristi menneskelige legeme og de kristne medlemmer på dette, lemmer som er forenet med Kristus med et bånd som er langt mere intimt enn det moralske bånd som knytter medlemmene av et menneskelig samfunn sammen.

Som kristne vet vi at utenfor Kristus er det ingen frelse. Det er ikke gitt oss noe annet navn hverken i himmelen eller på jorden. Det er nøyaktig den samme sannhet som uttrykkes i det gamle ord: *Extra ecclesiam nulla salus*, utenfor Kirken er det ingen frelse. Men hvordan kan dette forenes med det faktum at nesten halvparten av alle dem som sier seg å være kristne og håper på sin frelse i Kristus i dag befinner seg atskilt i hundrevis av relativt nylig stiftede samfunn i åpen opposisjon mot den apostoliske Kirke som ble stiftet av Kristus? Tror katolikkene at disse mennesker er fortapt, enda de vitterlig ofte er moralsk og sosialt bedre enn mangfoldige katolikker?

Nei, en slik tolkning av Åpenbaringen har til alle tider vært fordømt av Kirken. For bare et par år siden ble en amerikansk prest ekskommunisert fordi han tross advarsler holdt fast ved den. Men hvordan skal vi da kunne forstå at Kirken er et synlig samfunn, hvis enhet ikke bare består i at den er et abstrakt fellesbegrep for alle som kaller seg kristne?

Vanskelighetens løsning finner vi når vi forstår at om Kirken selv er én, betyr ikke det at alle kristne er fullkomment forenet med den, — like lite som Kirkens hellighet innebærer at alle dens medlemmer er hellige. Det er tilstrekkelig at disse til en begynnelse har et lite noe i sin sjel som er helliget ved Kristi nærvær og at de iallfall i noe uttrykker sin enhet med Kirken.

Kirken gir oss en uforanderlig lære og den gir oss

Om gudstjenesteordningen i Den stille uke

Vi bringer her noen generelle opplysninger om gudstjenesteordningen i Den stille uke. For øvrig henvises til nærmere kunngjøringer fra prekestolen i de enkelte kirker og kapeller. For Oslo og omegns vedkommende vil fullstendig gudstjenesteliste komme i neste nummer.

1. *Palmesøndag* blir selve palmevigslen noe forenklet, og det blir lagt større vekt på selve palmeprosesjonen som skal gjøres så høytidelig som mulig for å hylde Kristus kongen. Så følger høymesse.

2. *Skjærtorsdag* blir det om formiddagen i biskopskirkene en egen messe, «Missa Christmas», for vigselen av De hellige oljer. Her blir ikke den hl. Kommunion utdelt.

Selve Skjærtorsdags-messen holdes om ettermiddagen mellom kl. 17 og kl. 20. Det blir anledning til å motta kommunionen bare i denne messe, eller straks etter i tilknytning til messen, derimot ikke om formiddagen.

Våkenatts-tilbedelsen foran det Allerhelligste som tidligere fant sted Langfredags-natten, er fra i år lagt til Skjærtorsdag etter aftensmessen og skal vare minst til midnatt.

3. *Langfredags-gudstjenesten* må holdes om ettermiddagen mellom kl. 15 og kl. 18. Hovedvekten legges på Korsets hyldning. De troende kan i denne gudstjeneste — etter korsets hyldning — motta Den hellige kommunion.

4. *Påskeaften* kan fra nå av bare bli feiret etter den nye ritus, altså som Påskenaftens-gudstjeneste. Denne skal egentlig da legges slik at selve messen begynner kl. 12 midnatt, men etter biskopens bestemmelse kan den bli skjøvet frem til et tidligere tidspunkt, etter solnedgang.

*

Om *fastebestemmelsene* for dem som vil kommunisere ved aftengudstjenestene Skjærtorsdag, Langfredag og Påskeaften: Se neste nummer!

midler til å nå den nåde som er nødvendig for at læren skal bli virkeliggjort. Denne lære og disse midler er uavhengige av livskvaliteten hos de personer som formidler dem, enten disse er paver, prester eller legfolk. Men det er opp til deg og meg hvor meget vi vil tilegne oss av denne lære og hvor meget vi vil realisere i vårt liv. Jeg kan si ja til hele læren, og jeg er i så fall forenet med Kristus i lydighet på troens plan; men jeg kan samtidig leve langt borte fra ham i mitt praktiske liv, der hvor jeg skulle ha satt læren om i handling. En annen kan si nei til det ene eller det andre punkt i læren, og Kirken kan derfor til slutt ha måttet sette vedkommende utenfor det umiddelbare samfunn, særlig der hvor sannheten om et sakrament fornektes, slik at det er fare for misbruk, eller der hvor det er fare for at andre skal bli ledet vill. Såfremt imidlertid vedkommende fastholder andre deler av den apostoliske lære og såfremt han handler i samsvar

med sin overbevisning i det han forneker, da kan en på ingen måte si at han er fullstendig atskilt fra Kirken.

De apostoliske myndigheter har i virkeligheten alltid anerkjent som et faktum at de aller fleste av de som i dag forneker den ene eller den andre av de åpenbare sannheter og befinner seg i samfunn som er dannet i protest mot Kirkens enhet, gjør dette i god tro som et resultat av det sosiale trykk i deres miljø. Det er jo den samme sosiale påvirkningen som i de gunstigere tilfelle leder de enkle mennesker direkte til sannheten.

Det avgjørende spørsmål vil for oss alle bli hvorvidt vi i det som atskiller oss fra Kirken, det være lære eller praksis, handler i kynisk selvinteresse og hovmot. Bare i dette tilfelle er bruddet absolutt. Da kan ingen ytre uttrykk for enhet med Kirken frelse oss, fordi disse uttrykk da vil representere selvbedrag eller hykleri. Men en kristen som uten egen skyld befinner seg utenfor Kirkens umiddelbare fellesskap vil fremdeles i mangfoldige ord og handlinger gi uttrykk for at han tross sine protester er et medlem av Kirken. Dette skjer f. eks. ved hans bekjennelse av tro på Kristus i samsvar med de av Kirkens trosbekjennelser som han ennå holder fast ved, — ved hans helligholdelse av søndagen og andre av de kirkelige festdager, — ved hans respekt for den Bibel Kirken har samlet — og i det hele ved alt det han aksepterer og etterlever av Kirkens livgivende tradisjon.

Vi selv legger kanskje best merke til det som skiller. En hedning som ser kristent liv på avstand vil imidlertid først og fremst se de felles trekk som gjør at han kaller oss alle kristne, og det vil ofte være vanskelig å forklare ham de forskjeller som for oss er himmelvide. Og om det endelig lykkes oss, da vil dessverre ofte vår splid for ham bli et bevis for kristendommens uvirkelighet.

Om vi imidlertid vender vårt blikk mot det som forener, da vil vi forstå at det med rette kan sies at alt det vi har av levende kristendom blant nordmenn i dag er bygget på den arv som Den katolske kirke beskyttet og utviklet i 1500 år før det ulykksalige brudd skjedde, — for øvrig uten noe norsk initiativ. Så lenge dåpen og Bibelen og andre ekte elementer i kristendommen består, er vi alle mer eller mindre medlemmer av den ene, katolske og apostoliske Kirke, — enten vi erkjenner det eller benekter det. Ingen mer enn katolikkene gleder seg over det kristne liv blant protestantene — og ingen sørger mere enn dem over de skanser som kristendommen taper innen f. eks. Statskirken.

Den økumeniske bevegelse

Jesus selv har gitt oss et bilde av de to ytterligheter blant Kirkens barn i lignelsen om de to sønner. Den ene sønn fornektet farens vilje, men likefullt utførte han den. Den andre sønnen sa ja til sannheten, men han etterlevet den ikke. De var begge sønner, men begge manglet noe i sin enhet med den familie de tilhørte og begge to må vende om fra sin fornektelse.

La oss ikke undervurdere betydningen av den første sønns fornektelse. Det dreier seg ikke bare om en teoretisk synd, en inkonsekvens. Vår første plikt er å vise lydig ærefrykt for Åpenbaringen, Guds ord, og lydighet mot de menneskelige redskaper som Gud

Draumen om krossen - eller krossen syng

Til nynorsk ved Wollert Hallvard Keilbau.

«The Dream of the Rood» er tillagt den fremragende engelske dikter *Cynewulf* (ca. år 730) og er bevart i den såkalte *Vercelli Book*; deler av det finnes også risset i runer i det meget omdiskuterte *Ruthwell Cross*. «The Dream of the Rood» står som et uovertraffent mesterstykke i gammel-engelsk kristen poesi. Det heter om det i en innledning i «The Cambridge Book of Prose and Verse» — hvis tekst nedenstående omsetning til nynorsk hviler på — at «aldri har religiøs følelse noensinne funnet et mer sublimt uttrykk enn disse 140 (156) linjer i staurimvers... Dikteren hadde en drøm, og i drømmen så han det hellige Kors prydet med edelstener og det skinte vidunderlig. Engler vokter det, og ved synet av det ble skalden grepet av redsel fordi han følte seg skyldbetyngt... Som han stirret, tok det til å tale og fortalte historien om korsfestelsen, nedtagelsen fra Korset og oppstandelsen.»

Vi presenterer her det berømte dikt som det første i et utvalg oversettelser fra angelsaksisk kristen poesi foretatt av Wollert Hallvard Keilbau.

Lyd no! Ein draum over draumar er no mitt emne:
Midnettes tider det var, då synet hildra min hug.
Stilt så tala dei menn då dei ordlause kvilde;
og meg det syntest eg skoda eit underfullt tre,
lyft høgt i veret, med ljøs rundt ikring.
Aldri så høgt var eit tre, — det var då ein varde,
gjord utav bråna gull, og glim'steinar skein derifrå.

Fire sat under, nær jordi, og fire sat oppå,
ja, på dei utrette armar, — Guds englar, så ljose
stirde på treet, eit galgetre, men ei til skammar;
englar og heilage andar så stirde dei på det,
og menn frå jordi, heile den gudgjorde skapning.
Underfullt, sigerrikt tre! Synd-sulka eg,
såra av skuldi, fekk sjå dette strålende treet

bruker. Vi kan gjøre meget som er godt og riktig selv om vi protesterer mot det ene eller det andre av det Gud ville vi skulle akseptere, men sannheten er et hele og vår protest kan ha mange konsekvenser som vi ikke ser i dag, men som en senere generasjon engang vil se. En slik gren av Kirkens tre vil langsomt visne hen.

Det er kanskje noen som ikke innser riktigheten av denne «dystre» spådom, men det som her er sagt vil allikevel kunne gi et inntrykk av bakgrunnen for den katolske Kirkes egen frykt for å gi opp selv de minste deler av sin trosarv, og da vil det bidra til en forståelse av Kirkens holdning til den moderne økumeniske bevegelse. Det vil forstås at det ikke er hovmot fra den katolske Kirkes side når den avslår å møtes der hvor samarbeidet kan misforstås som villighet til å «lempe på» den lære Kirken har mottatt av Kristus. Det nytter ikke å forsøke å skape enhet ved å redusere kristendommens lære til den minste fellesnevner. Dette er ikke å bygge opp, men å rive ned. Enheten eksisterer allerede i den apostoliske Kirke slik Kristus har bygget den opp på den klippe han selv utvalgte: Peter og hans etterfølgere. Den eneste sanne økumeniske bevegelse er den som åpner våre hjerter for en stadig større del i denne enhet.

De paver som i sitt eget liv ikke har uttrykt de sannheter som de ved den Hellige Andes makt har vært tvunget til å forkynne og forsvare, og vi andre katolikker som på vårt eget mer beskjedne plan gjør det samme, har et stort ansvar for at så mange i dag fornekte eller begrenser sin enhet med Kirken. Vi skylder dem alle en ydmyk bønn om tilgivelse, men vi kan ikke gjøre ondt verre ved at også vi føyer en fornektelse av selv den minste av de åpenbarte sannheter til våre praktiske feil. Dette kan ikke være veien til enhet.

Kirkens steilhet når det gjelder lærens renhet har aldri vært forenet med en uforsonlig holdning overfor protestantene personlig. Kan disse, for eksempel, ikke forstå at læren om Guds mors opptagelse i himmelen er en del av Åpenbaringen, da har Kirken

aldri forlangt at de skal tro på den. Tvertimot, den lærer at det da er en moralsk plikt for vedkommende å følge sin egen samvittighet, selv om denne objektivt sett er falsk.

Det er riktignok vår plikt å søke stadig fullere del i Guds åpenbarte sannhet, men mange årsaker som ligger utenfor vår egen kontroll kan hindre oss i å nå frem. I siste instans er det et spørsmål om Guds nåde. Dette betyr at det er en positiv plikt for hver og en av oss å be daglig om mere lys over Åpenbaringsens fulle utstrekning og fulle innhold.

Enhetens betydning

Dette at vi som sønner kan ha arverett til riket selv om vi ikke tar del i familiens felles måltider i samsvar med Faderens vilje, betyr selvsagt ikke at det umiddelbare familieliv innen den ramme som Gud har fastlagt i sin apostoliske Kirke, er uten vesentlig betydning. Vår fulle enhet med Kristus i alt det han tilbyr oss ved sine apostler er nødvendig for vår fulle helliggjøring. Det er intet mindre enn den Kristus vil at vi skal nå. Hans befaling var: Vær fullkomne likesom deres himmelske Far er fullkommen. Aksepterer vi dette mål, da vil vi ikke lenger tenke på å begrense vår evne til å motta og vi vil ikke lenger tenke på å velge ut det minimum av Kristi lære som er nødvendig for den knappe frelse. Vi vil oppgi å gjøre vår egen tanke til norm for det vi vil tro, og vi vil ikke atskille oss selv fra Kirken ved å dømme andre medlemmers livskvalitet.

De sieder ved Guds redskaper og barn som ikke uttrykker Guds sannhet, vil ikke lenger hefte oss, og vi vil i stedet feste vårt blikk på de sannheter og verdier som andre tross sin skrøpeligheit representerer. Sammen vil vi da se vår tro på Kristus vokse og med den troen på den ene, hellige, alminnelige og apostoliske Kirke, den som Kristus i sine siste ord før sin himmelferd ga i oppdrag å være alle folkeslag lærer like til tidenes ende. Gud vil bli alt i alle og Kirkens enhet og hellighet vil bli uttrykt også i våre liv.

Edvard Dahm Vogt.

skinande ljost i sitt dramblege klede av gull.
Rikt var det prydd, og staven for kongeleg makt,
som det seg sømde, med perlor var sett.

Men då eg like vel tvers gjennom gullet fekk skoda,
då blodet det raude frå Hans høgge sida draup fram.
Eg au vart såre forfærd, — eit underfullt syn
valda eg skalv utav otte, såg varden som fram mot meg hasta,
skifta båd' skrudet og leten, og våt vart han med,
sulka med rennande blod; men endå han prydd var med gull!
Lenge eg låg der, og lenge eg stirde på synet.
Sorgfull i sjeli eg såg det var Frelsar mins tre,
til dess eg høyrde ei røst som gjekk ut ifrå krossen, —
treet, det heilage, tala til meg desse ord:

«Langt bak i tidi det bar til; men endå eg minnest det vel,
den gong dei felte meg ned i eit skogholt.
Hoggen frå stammen eg vart; uvener derfrå meg tok,
gjorde til skodespel meg og sine bannstøytte laut bera,
bar meg på akslene sine, sette meg opp på ein haug.
Uvener førde meg dit, og der såg eg menneskjens Herre
hastande midt i Si makt, måtte på meg stiga opp.
Ikkje så våga eg trassa det ordet Gud sjølv hadde tala,
ei heller bogna ell' brotna, endå eg såg
jordi i barmen å skjelva. Alle Hans uvener eg
kunne ha fått til å stupa; men fast eg stod.

Då unge Stridsmann seg budde, allveldige Gud, —
rådig det var Han, og sterk,
modig for augo på mange, og sjå! Sjå, Han steig opp,
opp på den høgge kross, all mannaætti å frelsa.
Grepet meg fekk til å skjelva, — endå eg våga ei bogna
eller i koll å falla, — fast laut på bakken eg stå.
Og då den unge Stridsmannen gjorde Seg reiu,
oss bae dei hadde til spe, og eg vart sulka
med blodet som strøynde frå sida Hans, då Han
menneske som Han var, hadde sendt Sin Ande av stad.
Hjartestyng mang ein så leid eg på fjellet; herskare
hjärtelaust opphengd, — likkledet svarte eg såg,
der det med skyer tekte vår evige Frelsars kropp;
dagglansen flydde for skuggar av natt,
bleikt under himmelkvelv; skapningen gret.
Han syrgde for Kongen var fallen; Krist var på krossen.

Så kom då mennene dit, ja, langveges frå kom dei menn,
ko mtil sin gjeve Konung. Alt dette, herren eg såg, det såg eg.
Fylt utav sorg og pine eg bøynde meg for dei menn,
audmjukt, med all min styrke. Då bar dei derifrå
Honom, allveldige Gud, frå pinebenken dei tok, —
meg gjekk dei stridsmenn ifrå; hjelpelaust einsam eg stod.
Overskvett var eg med blod, såra var eg med spjot.
Honom så lagde dei ned, utmødd og trøytt som Han var.
Standande ved Hans hovud såg dei på Himmeriks Herre.
Der låg Han så ein stund, utmødd av alt dette slit.
Så tok dei til å grava for Honom ei jordisk grav,
ja, så Hans uvener såg det; ho var gjord utav ljosan stein.
Ned i den gravi dei lagde Honom, den sigerens Konung;
og dinest for Honom dei kvad gravsalme, syrgjesong.
Sorgfull, då kvelden kom; laut dei gå derifrå, —
tunge var då deira hjarto; for der låg den store Konung
forutan den store sveit til Kristi lega å verna.

Vi, dei tre krossar, stod der på vår plass ei stund,
gråtande, til atter kom stridsmenn så fæle og ville.
Kald var Han då, den Lekam der livet, så ljost, hadde dvalt.
Så med det same dei felte oss; då seig me ned og i koll.
Gruveleg lagnad! I djupe grop dei oss lagde;

men Herrens tenarar, der dei meg fann,
og både sylv og gull dei over meg, krossen, då breidde.

Og no skal du høyra, du, min så hjarteleg hugborne ven,
kva verk av vonde menn, kva store og fæle ulukkor
eingong eg lida laut; for sjå! No er tidi komi, —
så vidt og så breidt på jord meg mannaætti mun heidra,
ja, all den store skapning, han heidrar meg no;
og kvar ein gong han bed, han slær for seg ein kross.
På meg Guds Son laut lida, — dirfor eg no traust
opp under himlen ris, og — tru meg! Eg lækja
kan kvar ein mann som for meg rette affen, han hev.
Alt ifrå gamal tid eg var no fælast straffi,
avstyg'leg for alt folk, til dess eg klårt fekk gjort
livsens, ja, livsens veg for alle som ordet mun nemna.
Sjå! Meg den glansens fyrste, den Konung no herleggjort hev,
herleggjort meir enn alle tre i skogen
og herleggjort hev Han, den Gud allveldug,
meir herleggjorde enn alt kvendekyn.

No bed eg deg, du varmt hugborne ven' min,
Gjev synet rettleg att for mannaætt!
Gjer kjent med ord at eg er frægdartreet,
på det allveldug Gud leid pina seig og hard
for syndig mannaætt og Adams gamle synd.
Her leid Han dauden, her! Men i si store makt
stod Herren opp til hjelp for heile mannaætti.
Han derifrå steig opp til sæle Himmelriket, —
til verdi kjem Han att som gjest for menneskjom.
På vreiden dag Han kjem, Han, sjølve Herren,
den Gud Allveldug, fylgd av engleskarar
og nyttar domarmakt; då kjem Han og skal døma
for det som han på jordi her fortente
i dagane som kvarv på denne jord.
Då ingen mann må vera fri for redsla,
når Gud Allveldug med Si røyst vil spørja:
ja, spørja framfor heile folkehopen stor:
«Kvar er vel den som i Guds namn vil smaka
den såre dauden Han på krossen leid?»
Då skal dei ottast; lite skal dei vita
korleis dei svara skal vår Herre Krist;
men ingen der tarv minste otte bera
når han i bringa ber eit teikn, det minste teikn.
Ja, nett ved krossen kvar den som ei sjel hev,
når han frå jordi fer, finn Himmerik',
så sant han der vel dvelja med sin Drott.

Så glad i hug og alt det åndi makta,
eg bad til krossen då; eg eismal var.
Meg ingen heldt med lag; men sjeli mi, ja, sjeli
var oppsett på å fara; for eg hadde
hatt altfor mange timar full' av lengt.
No er mi livsens von at eg må søkja det siger-treet og åleine,
allom tidast
det verdig få tilbada; dette vil eg!

Mitt hjarta lengtar, — til mitt forsvar
eg berre ser på krossen, — vener som er store,
eg fåe hev på jord; for dei fór herifrå,
frå alle gledor her på denne jordi; for dei
all heiders Konung ville skoda snart.
Og med Gud Fader bur dei no i himlen;
i herlegdom dei dvelja; og eg — dag for dag —
biar på timen då meg dette, Herrens kross,
eg eingong såg på jord, meg bort skal henta
frå dette armods liv og føra meg til staden
der det er nøgdi sæla, nøgdi himmelsk fagnad,

BLIKK på TIDEN

■ Ungdomskriminaliteten er stadig på tapetet, først og fremst fordi ungdommen, eller rettere: et urovekkende høyt *mindretall* av ungdommen sørger for å holde den der. Og for å bli i billedet er den noe av en skrift på veggen, en skrift som pedagoger, sosialarbeidere og kriminologer ikke alltid er enige om tydingen av. Hva er årsaken? Svenskene, som formodentlig føler problemet sterkest i Norden, men som også mest energisk og målbevisst har søkt å avdekke ondets rot eller røtter (for de er mange), har lagt frem resultater som tillater enhver å trekke ubehagelige, men tvingende konklusjoner. Det er trist triumf å konstatere at mange av disse konklusjoner bare bekrefter katolisismens ekteskapsyn, og understreker dens påpeken av skilsmissemens blant annet en forbrytelse mot barnets selvfølgelige krav på et trygt og harmonisk oppvekstmiljø. I et samfunn hvor livets og ekteskapets nødvendige karakter av offer og nestekjærlig selvfornektelse mer og mer vikar i bevisstheten, til fordel for ukebladenes og drømmefabrikkenes puerile, forløyede og ganske livsudyktige kjærlighetsbegrep, er de nedenstående tall noe av en appell til de karakterdannende instanser om å lære barna og ungdommen, at lykke er noe man selv finner ved å skjenke den i ansvar og troskap til andre.

Det var redaktør Hugo Bjørk, som ved de tall han nevner i en aviskronikk («Från Stockholm horisont» — «Morgenposten» 28. februar) utløste ovenstående betraktninger. Og her er de: Under henvisning til kompetente svenske undersøkelser nevner han at av 840 000 ungdommer i aldersgruppen 15—21 år er de 35 000 kommet i konflikt med straffeloven. Og han fortsetter:

«De splittrade oppvåxtförhollandena spelar också sin roll. En kvart av ungdomsbrottslingarna är födda utom eller före äktenskapet och bara en tredjedel har vuxit upp tillsammans med båda föräldrarna — hemmen har spolierats genom skilsmässa eller dödsfall. Ungefär en tredjedel har bytt uppfostrare två eller flera gånger».

Tydligere kan det vel knapt sies at ett av de viktigste botemidler mot ungdomskriminaliteten er rett og slett foreldrenes menneskelige kvalitet og medmenneskelige ansvarsbevissthet. Mindre kan ikke gjøre det. Det er en erkjennelse som også hos oss klarere kunne bestemme både lovgivningen og det offentlige liv.

der seg til gilde Herrens folk mun benkja,
der gleda ei tek ende. Gjev Han då må
meg peika ut ein stad der eg må sidan dvelja
i sæla — njota med rettvise fagnad!

Må Herren ven' min verta, Han som eingong
leid her på jord på krossen for all synd!
Han dermed atterløyste oss og gav oss livet,
ein heim i himlen. Von vart oppatt nya
og sæla, frygd, for deim som fordom brunno.
Attende kom Guds Son som Sigervinnar,
så sigersæl, med Honom fjølde stor,
ein her av sjeler, som ein maktfull Herre førde
inn i Guds rike. Alle englar fegnast,
og heilagmenni som der dvalde heiderfullt
i høge himmel der, då Han, Han, Herren, kom dit,
allveldug Gud, attende til Sitt vald,

■ «Dagbladet» har fått det travelt med Graham Greene i det siste, gjerne under den hypotetisk-insinuerende form som er en av dets mest lettbenete journalistiske tradisjoner. I en kronikk av 5. mars under titelen «Forfatter søker nytt engasjement» skriver Per Aamot om Greene's nyeste roman «Den stillferdige amerikaner» som kommer på norsk i disse dager. Her har Greene — skriver Aamot — «kastet det religiøse apparatet overbord», det dreier seg ikke lenger om «teologi», men om anti-amerikanisme.

Nå svekkes unektelig vår tillit til Aamot's vurderinger av hva Greene mente eller ikke mente, og av hva han kommer til å «engasjeres» i fremover, av slike detaljer som at han for eksempel tror at hovedpersonen i «Den dypeste grunn» («The Heart of the Matter») — en av Greene's største og sterkeste skikkelser — heter Wilson. (Han heter Scobie!) Hvis «det almengyldige» i Greene's romaner er alt det som ikke er religiøst betinget; da er vi redd for at der blir svært lite tilbake. Hele Greene's atmosfærskapende evne hviler jo i denne sans for at hans mennesker står i et spenn av nødvendigheter som taper seg til begge sider — godt og ondt, himmel og helvede — i metafysiske perspektiver.

Men ellers er der da adskillig å glede seg over i Aamot's vurdering av bokens intrige:

«Det er den teatraliske idealisten i alle land han fordømmer, den velmenende uvitenhet som tar med seg ferdigsydde tanker og oppfatninger hjemmefra, og som beslutsomt kapper mer enn noen tær av virkeligheten for å få den på plass i demokratiets store flatseng.

Flere enn én britisk kritiker har kalt «The quiet American» for den beste romanen Greene har skrevet siden «Makten og æren». Ser en bare kunstnerisk på det, kan det kanskje være tvilsomt. Men «The quiet American» er sikkert den vesentligste boka Greene har skrevet, den er rykende aktuell og griper midt inn i kjernen av det som opptar — eller burde oppta — ungdom i atomalderen. Bokas utgivelse på norsk bør bli en begivenhet: et av tidens sterkeste forfatternavn med et verk hvis aktualitet dessverre — eller heldigvis — vil holde seg omstridt levende i atskillige år fremover.»

■ De følgende linjer rummer et element av avbikt. Betinget sådan, men ikke desto mindre avbikt. Det har hendt vi har klaget over dårlig informasjon i norsk presse om katolske forhold og begivenheter, og det er en kritikk som vi i alt vesentlig opprettholder. Men så skal der også gjøres oppmerksom på de oppløftende unntakelser som melder seg. I alle kommentarene omkring Pavens 80-årsdag merket vi oss ganske særlig en artikkel av redaktør Sigurd Konstad («Aftenposten»s aftennr. 2. mars) som både hva grundig, velproporjonert informasjon og likevektig, objektiv vurdering angår nærmer seg det ideale. Her er ikke bare en kyndig og erfaren utenriks-medarbeiders viten om data og fakta, men også sympatisk forståelse for den indre, kirkelige del av pavens funksjon:

«I det kirkelige liv har pave Pius XII kanskje særlig satt spor etter seg som hyrde og lærer. En rekke av hans sirkulærer har tatt sikte på utdypelsen av det indre liv. I det «hellige» år 1950 proklamerte han dogmet om jomfru Marias himmelfart, hvorved kirken markerte sin fastholden ved en rettlinjert trostradisjon i en verden som er preget av sterke åndelig svingninger. I sin ledelse av den katolske kirke har Pius XII lagt for dagen en målbevist selvstendighet. Han har bl. a. tatt sikte på en sterkere internasjonalisering av kirken, for klart å fremheve dennes universale karakter. Han har søkt å tilpasse kirken til mer moderne krav uten å gi slipp på dens sunne tradisjoner.»

■ Philip Houm hører ikke til de «superlative» bokanmeldere. (Dette er ment som en komplimang!) Til gjengjeld blir man desto mer oppmerksom når han finner frem de store ord. Det har han nylig gjort i forbindelse med en svensk essaysamling av Erik Hjalmar Linder, «Guds pennfåktare»

(Natur och Kultur), som vi håper å kunne komme nærmere tilbake til her i bladet. Den er en rekke studier over kristne forfattere i samtiden, og hører — hevder Houm — til de sjeldne bøker han kan forsvare å anbefale uten reservasjoner. Noen sitater fra omtalen av G. K. Chesterton gir da også mersmak:

«Kanskje det mest inntagende essayet er det som handler om Chesterton, ifølge Linder Guds «pennfåktare» fremfor alle andre i vårt forunderlige århundre, en musketér med kappe og bredbremmet hatt. Emnet hører jo også til de takknemlige: Når Linder hevder at Chesterton's «Orthodoxy» er «det kvickaste och roligaste stycke teologi som någonsin skrivits» er det visst ikke noen som føler trang til å protestere. Har Linder ikke også rett når han sier at selv om Chesterton's vidd ble mekanisk og trettende med årene, er det et viktigere faktum at viddet er ett med hans vesen og at det blir forenet med så mye ren munterhet? Og dessuten med så mye av den store livsundring. «Eventyrene lar elvene inneholde vin, bare for at vi et svimlende øyeblikk skal huske at de inneholder vann. Vi takker våre venner for sigarer eller tøfler som vi har fått i fødselsdagsgave. Kan jeg da ikke få takke noen for fødselen, som er den *virkelige* presangen på fødselsdagen? Men dersom livet er en vidunderlig presang, skal vi da knurre over å oppfylle dets vilkår som består i visse enkle moralregler?» Chesterton's eksempel er — heter det hos Linder — ekteskapet. Kjærligheten. Å klage over at jeg bare bare kan gifte meg med én, er det samme som å klage over at jeg bare ble født én gang. Denne klagen viser ikke en overdreven følsomhet for kjønn; den viser en eien-dommelig ufølsomhet for det. «Den mann som tror at han kan komme inn i Eden gjennom fem porter på én gang er en idiot».

■ Det Norske Studentersamfund — denne halsbrekkende kombinasjon av ærverdige tradisjoner og ungdommelig lett-bevegelighet — setter sin ære blant annet i å være «landets mest frie talerstol». Det er bare sympatisk. Likeledes er der meget godt å si om DNS' våre humanistiske samvittighet, selv om den av og til — i sene nattetimer — kan bli et åpenbart offer for partipolitiske intriger og utarte til en litt parodisk resolusjonsmølle.

Nylig av slo de respektive og respektable myndigheter å stille Oslo Domkirke og Universitetets aula til disposisjon for metropolitten Nikolai — den russiske kirkefyrsten som har avlagt et privat og uoffisielt besøk i Oslo som ledd i en fredskampanje. Avslagene er såvidt vi kan se gitt på de mest saklige og uangripelige premisser, og fredens forkjempere ville da heller ikke hatt vanskelig for å finne et representativt, men mindre offisielt lokale for den russiske prelatens fredstale.

En innbydelse vedtatt i henstillings form til styret (og som styret ikke tok til følge), ville åpne Studentersamfundet for dette foredraget. I diskusjonen for og imot er der et moment som kanskje ikke kom tilstrekkelig frem. Metropolitten Nikolai's synspunkter er ikke ganske ukjente. «Morgenposten» har — meget betimelig og aktuelt! — minnet oss om dem ved under 24. februar å trykke en av hans taler om det emne som han forutsattes å behandle i Oslo: Kampen for verdensfred. Nedenstående sitat synes oss så åpenbart i strid med den tro en kristen kirkeleder må forutsettes å representere at det ligger nær å tvile på hans frihet til å si hva han egentlig har på hjertet. Den fører-dyrkende prosa i religiøs terminologi er muligens den pris man kjøper kirkens relative fred med i dagens Russland, mange vil synes en ulovlig høy pris for mennesker som bare kjenner og anerkjenner én Herre. Men i så tilfelle er det en temmelig makaber forestilling å innby ham til å fremføre den for et akademisk forum i et fritt land:

«La oss forsterke fredskampen, kjære venner! La oss ikke spare oss noen møye for å gjøre vår fredskamp til et stort bidrag til fredsvernets store verk! Til denne kamp begeistrer oss vårt store, mektige hjemland! Som uantastbar fredsbastion

rager Sovjetunionen opp over det opprørte verdenshavs mørke bølger. Vår bastion er høyere enn enhver Mont Blanc, enn enhver Mount Everest. Fra dens vaktårn skuer han dag og natt ut, fredens fremste vaktpost. Skarp er hans blick og sterk hans arm som viser menneskene veien til livet, behersket slår hans altfavnende hjerte som har opptatt hele deres smerte som lider, i seg, fylt er det av rolig men ubønnhørlig nag mot pinebødlene og av grenseløs menneskekjærlighet. Han vil ikke tåle at menneskeslekten, når den nå først er reddet, vil bli utsatt for nye kvaler. Pris være den store Stalin!»

ir. Candidus.

NY NORDISK BIBEL-LITTERATUR

Suzanne de Diétrich: «En reise gjennom Bibelen.» Land og Kirke, Oslo 1955. 226 s.

R. Wehner S. J.: «Gamla Testamentets sanning.» Bibelkunnskap 2. Katolsk Bokforlag, Stockholm 1955. 50 s.

Elsebet Kieler: «Troens vandring.» Sankt Ansgars Forlag, København 1955. 237 s.

Det gamle Testamente er i mange kristnes hjerte et offer for motstridende følelser. På den ene side ser man med skepsis på dette villnis av dunkle profetier og dystre sagaer, av rabbinerjus og orientalsk poesi, — og på den annen side er man også klar over at alt dette sies av Kirken å være Guds ord og eie en mening. Man husker nok noen brokker bibelhistorie og kjenner igjen noen tekster fra messeboken, man vet at Vår Herre på veien til Emmaus behreidet to disipler deres uforstandighet, og viste ut fra Moses og profetene hvorledes «Messias måtte lide alt dette og så gå inn til sin herlighet». Men de færreste er det nok som vet hvordan de selv kan finne frem gjennom de over førti forskjellige skrifter, blitt til over et tidsrom av tusen år, som det Gamle Testamente består av, og hvorledes de gjennom dem skal kunne utdype sin kunnskap om og sin kjærlighet til sin Frelser.

Suzanne de Diétrich's bok «En reise gjennom Bibelen» er mer enn en alminnelig Israels historie. Dens originaltittel er «Guds plan» — og dens oppgave er da også å stille Israels historie inn i et teologisk perspektiv, vise hvordan Guds styrelse går som en rød tråd gjennom det hele og forbereder grunnen for Førløserens komme. Samtidig følger den oss gjennom hele åpenbaringshistorie, viser hvordan grunnlaget blir lagt for Jesu forkynnelse, hvordan det ene tema etter det annet dukker opp i folkets bevissthet, blir omformet og utdypet, inntil tiden til sist er moden, og Israel skulle være rede til å ta imot ham som i egen person er lovens oppfyllelse. Den som virkelig tror på Inkarnasjonen, ham kan ikke det Gamle Testamente være likegyldig. Kristus sa: «Jeg er ikke kommet for å oppheve, men for å oppfylle.» Han kom ikke utelukkende for å sette det gamle ut av kraft, men for å gi det sitt eget liv og dermed sin fulle mening. Bibelen er historien om Guds folk, og Kirken er det nye Israel.

Suzanne de Diétrich's bok foresetter seg å vise hvordan det Gamle Testamente må leses i lys av det Nye, men også hvordan det Nye Testamente mister en viktig dimensjon og ikke lenger rett kan forstås hvis det ikke sees på bakgrunn av det Gamle. Den er en kort, men fullt tilstrekkelig første innføring i Bibelens verden. Forfatterinnen er protestant, men hennes økumeniske innstilling gjør hennes fremstilling ytterst objektiv. Ja, den vil på flere punkter tendere til å korrigere vanlig norsk oppfatning av det vesentlige i kristendommen, og øke sansen for Kirken, idet den tar opp perspektiver som er autentisk bibelske og ekte katolske, men som blir borte under

tyngden av det lutherske problem: «Hvordan får jeg en nådig Gud.» — Ellers vil selvfølgelig en katolikk også savne enkelte trekk, f. eks. synes behandlingen av Kirken i det Nye Testamente oss noe ufullstendig; men dette kan lett suppleres, særlig hvor boken brukes i studiegrupper, — den har til det bruk for hvert kapitel en rekke noter og forklaringer som skal inspirere til det videre arbeid på egen hånd.

Vi er dessverre nødt til å si noen ord om oversettelsen. Oversetterinnen har i stor utstrekning bearbeidet teksten, hun legger til og trekker fra etter eget skjønn, som ikke er det beste, for noen forbedring er det sjelden; hun erstatter gjerne forfatterinnens mer farverike og bibelsk inspirerte stil med utvannede «kristelige» standarduttrykk, hvor hun da ikke simpelthen stryker. Upresise oversettelser av enkelte ord vrimler det av, og undertiden diktes der fritt, uten at dette kan sees på noen måte å være påkrevet, f. eks. s. 163 hvor hun skriver: «Dette har Gud gjort, og dette har han gjort for meg», — mens originalen har: «Se hva du har gjort mot din Gud, og se hva han har gjort for deg.» Undertiden har hun ikke forstått den franske tekst og oversetter da på vona, med det resultat at hun får frem noe i retning av det motsatte av det forfatterinnen ville si, f. eks. s. 29: «Derfor begynner troens store eventyr med ham (Abraham), for først å ta slutt i evigheten», noe som oversettes med: «— for aldri i evighet å ta ende», hvilket blir meget dårlig teologi, forhåpentligvis også på norsk protestantisk grunn.

Innbindingen er også skral — boken oppløses i sine enkelte faktorer etter en halv gangs lesning. Men, disse skrøpeligheter tilross, må vi nok likevel være forlaget meget takknemlige for denne gave til norske bibellesere.

*
Pater Wehners lille brosjyre, nr. 2 i en serie «*Bibelkunnskap*» under utgivelse, kommer som et nyttig supplement til Suzanne de Diétrichs bok, og gir en kort og grei orientering om nyere teologis utredning av et par mer tekniske spørsmål: Bibelens inspirasjon og dens forhold til historieskrivningen. I et tillegg følger utvalgte tekster av 1. Moseboks første 11 kapitler, med korte kommentarer.

*
Siden Kirken er det nye Israel, så er da Israels folk våre åndelige forfedre, og de lærdommer de lærte, gjelder i stor utstrekning de kristne til alle tider. Ut igjennom Kirkens historie er da dens troende heller aldri blitt trette av å meditere over de store troens høvdinger i det Gamle Testamente, idet de gjennom en betraktning av deres liv søkte å forstå og utdype sine egne åndelige erfaringer. En slik *lectio divina* er det også Elsebet Kieler har villet legge frem for sine lesere. Abraham er jo selve «troens far» — hva er da mer naturlig enn å meditere hans historie for derigjennom å komme til en dypere forståelse av troens liv? Hennes ønske er ikke å gi noen psykologisk analyse av Abraham, — det er ikke Abrahams karakter som i første rekke skal interessere oss, men «Guds handlen med ham og hans svar på det, der overgår ham». For straks å presentere vår innvending, la det da være sagt at vi ikke tror forfatterinnen helt har lykkes akkurat her. Flere ganger kan man ikke fri seg fra det inntrykk at det er det 20. århundres trospsykologi vi får projisert inn i Abrahams liv. Og undertiden griper man seg i å ønske at forfatterinnen heller ville holdt seg til dette emnet: troens psykologi, uten absolutt å skulle trekke Abraham med inn i bildet. Men andre ganger — og det er nok de fleste — er man likevel

PAVENS 80-ÅRS DAG

«Det har vel neppe vært en pave som i den grad har følt seg ett med den oppgave Gud har gitt ham, ett med tidens krav og problemer, som den nåværende pave — så synlig ledet av den Hellige Ånd og bare med Guds ære og menneskenes evige frelse for øye», sa Hans Høy-

takknemlig for at hun ved sin tro på at alle, selv nok så dunkle tildragelser i Abrahams liv, har sin betydning også for oss, faktisk klarer å kaste uventede lysglimt inn over den hellige tekst, slik at vi ikke lenger leser mosegrodde historier om en gammel patriark, men en dagklar beretning om Guds suverene og kjærlighetsfylte inngripen i historien. For bare å nevne kapitlene om Sodoma og Gomorra og om Abrahams forbønn for dem, — de er skrevet ut fra en dyp kristen innsikt, og boken inneholder i det hele tatt en fylde av kloke og riktige iakttagelser av troens holdning og troens liv, som gjør den til en riktig meditasjonsbok. Ja, for Nordens katolikker er den en stor gave, og for de mer isolerte vil den kunne være til en stor hjelp i selve livsorienteringen. Dette er en bok som ikke bare «oppbygger», men bygger opp ens åndelige liv. Selv det beste av den litteratur vi kan oversette fra fremmede sprog klarer ofte ikke riktig å «angå» oss, fordi den er rettet til folk som lever under andre forhold og innenfor en annen åndelig tradisjon enn vi. Men her behandler en dansk penn de dypeste mysterier i vårt trosliv på en så enkel og livsnær måte at den har noe å si enhver kristen — om han er kommet langt eller kort på sin tros vandring. Et ord om illustrasjonene: Slik de nu står, mister de den suggestive kraft de muligens kunne hatt, idet de ikke får lov til å virke med i teksten, men stilles utenfor den ved de fullstendig banale opplysninger om opprinnelse og reproduksjon. Den store hvite margen gjør også sitt til at de blir bare *illustrasjoner* — ikke tegn. Og da har de ingen hensikt i en slik bok.

Erik Gunnes O. P.

Eugenie Winther og Wenche Norberg-Schulz:
«Fem i nr. 6.» Dreyers Forlag.

Det er ikke ofte rene barnebøker blir anmeldt i disse spalter. I den senere tid har diskusjonens bølger gått høyt omkring lesestoff for barn. Det er vel derfor riktig å henlede foreldrenes oppmerksomhet på de gode og sunne barnebøker som kommer ut.

Boken om de «Fem i nr. 6» trekkes ikke frem fordi den bringer nye epokegjørende innslag, snarere fordi den i all sin enkelhet representerer den til alle tider allmenngyldige sunne og gode lesning for barn.

Stilen i boken er den vi kjenner fra forfatterinnens tidligere bøker. Den er lett pludrende og så herlig enkel å forstå for det barnlige sinn. Boken er fylt med den nødvendige spenning, som de små lesere også venter å finne i sin bok.

Foreldrenes oppdragende plikter omfatter også å rettledede og tilfredsstillende barnas leselyst.

Vi må la barnebøkene med sine hverdagslige og enkle fortellinger, som i «Fem i nr. 6», igjen overta det felt som i våre dager ukebladens romaner, «Fantomet» og «Lyn Gordon» serier har inntatt. Dermed vil vi skåne barnesinnet for mange unødige vanskeligheter.

Ellen Greve.

ærverdighet biskop Mangers i sin tale ved pontifikalmessen i Oslo på Pave Pius XII's 80-års dag den 2. mars.

Etter i første del av sin tale å ha tegnet Den hellige fars bilde som man personlig opplever ham under fire øyne og som Kirken og den store verden har sett og hørt ham i hans allsidige og utrettelige virke i de forløpne 16 år av hans pontifikat, fortsatte biskopen:

«Det er derfor at vi i dag med stolthet ser tilbake på vår Hellige Fars store gjerning i Guds, Kirkens og menneskehetens tjeneste, og takker Gud som i en av historiens mest kritiske tider har gitt Kirken en slik overhyrde. Og det er helt naturlig at vi også gir uttrykk for vår takk mot ham personlig, minnes ham i våre bønner og fornyer vår troskap og hengivenhet overfor Peters etterfølger og vår hellige Kirke.

Den hyldest vi gir Kirkens synlige overhode gjelder jo Kristus selv, for paven er ikke og vil ikke være annet enn Kristi ydmyke tjener og har ikke noe annet mål enn å forkynne Kristus for all verden og føre alle mennesker til ham: 'Du er Kristus, sønn av den levende Gud... du har det evige livs ord' sier han med den første pave, apostelen Peter. Det er Kirkens mysterium, Kirkens vesen: troen på Kristus, Guds sønn og livet ved Kristus, i og med Kristus. Det er ikke sine egne lam og får paven røkter, men Kristi lam og får som skal leve Kristi liv, leve av ham, slik som grenene lever ut fra treet.»

Til høytideligheten som fant sted i St. Josephs kapell var tilstrømningen ualminnelig stor. Koret, under ledelse av organisten Rolf Østbye, fremførte «Missa in honorem Sanctae Clarae» av Licinio Refice med Marit Bang som solist. Etter den mektige «Te Deum» meddelte Hans Høyærverdighet den pavelige velsignelse. Biskopen gjorde kjent at han på vegne av presteskaper og alle Kirkens medlemmer i bispedømmet hadde sendt Hans Hellighet et lykkønskningstelegram, der han hadde gitt uttrykk for alles takk og hengivenhet. Senere er innløpet et svar-telegram, der Paven av hjertet takker og sender alle sin apostoliske velsignelse.

*

De første gratulanter som møtte opp hos Den hellige far på fødselsdagen, var 200 barn fra arbeiderkvarterene i Romas forsteder, samt fra 17 europeiske og oversjøiske land. Barna overrakte Paven en fødselsdagskake med 80 brennende lys, og danset faktisk rundt ham mens Paven selv klappet i takt med barnas sang. Senere på formiddagen mottok Paven et antall kardinaler, samt den franske ambassadør ved Vatikanet i egenskap av dekan for det diplomatiske korps. Ved middagstid og senere igjen kl. 13 viste Hans Hellighet seg i vinduet til sitt arbeidsværelse og hilste på de titusener som var samlet på Petersplassen.

Overalt i den katolske verden ble festlighetene i anledning av fødselsdagen og den forestående 17-års kroningsdag 12. mars innledet på månedens første dag. Den katolske aksjon, Maria-kongregasjonene, samt tallrike andre foreninger og organisasjoner har arrangert festligheter, og i samtlige ordenssamfunn har det vært avholdt et høytidelig Triduum — dvs. en tre-dagers kirkeleg feiring. Over 25 land har sendt særdelegasjoner til Den evige stad. Den 4. mars mottok Paven medlemmer av det diplomatiske korps, mens hovedfestlighetene ellers fant sted 11. mars, dagen før kroningsdagen. Paven selv overvar på denne dag en pontifikalmesse selebrert av kardinal Tisserant i Peterskirken, og etter gudstjenesten tok Paven fra loggiaen på Peterskirkens fasade imot

hyldesten fra de store pilegrimsskarer som i dagens anledning var kommet til Roma.

I India har det overalt vært avholdt festgudstjenester, og 11. mars selebrerte erkebiskopen av Bombay, kardinal Gracias, en pontifikalmesse under åpen himmel i nærvær av en veldig forsamling. I Bruxelles overvar kong Baudouin en pontifikalmesse med kardinal van Roey som selebrant, og over 200 000 tok del i en pavefest i Manilla på Filippinene. Erkebiskopen av Sidney, kardinal Gilroy, hadde foranstaltet et «Bønnens felttog» for alle australske barn, og i Wien holdtes en pontifikalgudstjeneste i Stephans-domen der den østerrikske regjering med forbundsresident Körner i spissen tok del. Ved en festgudstjeneste i Notre Dame i Paris var samtlige franske kardinaler og biskoper til stede, i England ble dagen feiret med særlige aftenmesser, og i Holland har elevene fra 2 000 katolske folkeskoler skrevet fødselsdagsbrev til Paven, hvorav de 50 beste er blitt oversatt og videresendt til Roma. Til sist kan nevnes at det japanske episkopat hadde oppfordret til et bønne-triduum i anledning av fødselsdagen.

Vi har også med dyp glede notert oss den oppmerksomhet som er blitt viet Pavens 80-års dag i norsk presse. Såvel hovedstadspressen som mange aviser ut over landet har bragt lange og vakre omtaler, og viser hvilken posisjon Pave Pius XII har i almenhetens bevissthet også i vårt land.

KATOLSK FORUM

Tirsdag 20. mars kl. 20:

LITTERATURAFTEN. Pater Finn Thorn taler om Olle Nystedt: «Nathan Söderblom» og Anders Nygren: «Kristus och Hans Kyrka».

Programmet for KATOLSK FORUM's høstsemester vil foreligge i september. Både kritikk, råd, forslag og eventuell materiell støtte bes vennligst sendt Prioren for Dominikanerne.

DOMINIKANERNE

Neuberggt. 15, Oslo

FASTEPREKENER I ST. OLAVS KIRKE, OSLO

ved pater Th. Patfoort, O.P.,

Søndag 18. mars } kl. 19: «Vredens dag».
Palmesøndag } «Og han dro ut til seir».

FASTEPREKENER I ST. HALLVARDS KIRKE, OSLO

ved pater Arno Gerritsma, O.F.M.

Søndag 18. mars i høymessen kl. 10.30
Langfredag kl. 17.00.

Neste nummer av ST. OLAV utkommer for Palmesøndag som Påskenummer.

UTLANDET:

VATIKANET

Om de pavelige hjelpeorganisasjoners virksomhet,

særlig i året 1955, melder Vatikanets pressetjeneste følgende:

På nestekjærlighetens vidstrakte område har Pavens virksomhet ikke vært begrenset til visse land eller kategorier av personer. I det forløpne år har Pavens hjelpeaksjoner omfattet følgende land: Italia, Østerrike, Belgia, Bolivia, India, Belgisk Kongo, Costa Rica, Egypt, Filippinene, Frankrike, Tyskland, Hellas, Haiti, Holland, Portugal og Spania. Til dette hjelpearbeide er det gått med omtrent 500 millioner italienske lire.

I 1955 fikk Paven i alt 26 234 henstillinger om hjelp. Av disse ble 6 101 direkte og positivt imøtekommet av «Commissione Soccorsi» (Hjelpekommissjonen), de andre 20 133 gjennom «Pontificia Opera di Assistenza» (Det pavelige velferdsverk).

Emigrasjonshjelpen har inntatt en stor plass. Den katolske Emigrasjonskomité for Italia har fortsatt og økt sin innflytelse på emigrasjonsområdet og hjelpen til de emigrerende. Samarbeidet med Den internasjonale katolske emigrasjonskomité og beslektede katolske organisasjoner i andre land, har gitt de italienske katolikker anledning til å gjøre sin innsats for emigrerende landsmenn mer effektiv.

Blant de forskjellige særaksjoner kan nevnes: Lån til emigranter fra Det internasjonale katolske emigrasjonsforbund; hjelp til å effektivere planer om masse-emigrasjon; enkelt-emigrasjoner og geistlig bistand til emigrantene. Fremfor alt har en søkt å utvikle aksjonene i Latin-Amerika. I fjor har Den internasjonale katolske emigrasjonskomité åpnet et sjettede kontor i Paraguay og ett til skal i nærmeste fremtid åpnes i Uruguay.

I tre og et halvt år — fra den begynte sitt arbeide — har Den internasjonale katolske emigrasjonskomité hjulpet finansielt 33 000 emigranter, i samarbeid med C.I.M.E. og den amerikanske National Catholic Welfare Conference og beslektede katolske nasjonale komitéer.

«Elimosinaria Apostolica» — Almisseforvaltningen — har som alltid hovedsakelig befattet seg med alle de fattige som hver dag kommer og ber om hjelp. Utenom hjelp i form av penger, matvarer osv. driver «Elimosinaria Apostolica» også herbergene «Immacolata Concezione» og «San Luigi Gonzaga» hvor mange kvinner, gamle og unge har funnet høvelig nattlosji. I 1955 ble mer enn 300 personer hjulpet på denne måten fra denne institusjonen i Vatikanbyen.

Pavens «Elimosinaria» driver også et barnehjem med 90 foreldreløse barn, hvor barna får full skoleutdannelse og mange praktiske kurser, samt seks folkeskoler med tilhørende

barnehaver hvor barn til ubemidlede foreldre blir tatt imot. Barna blir bispist i og etter skoletiden. I 1955 ble 932 barn tatt imot i skolene og 330 i barnehavene.

Sentralorganet for Pavens sosiale arbeide i Italia er i dag Pontificia Commissione di Assistenza (P.O.A.). Som følge av dennes juridiske status og etter regler gitt av Pave Pius XII i 1955, er det nå kirkerettslig opprettet 311 biskopelige hjelpekomitéer og 34 distriktsdelegasjoner. For å gjenopbygge et normalt liv i de distriktene i Italia som lider mest under åndelig og økonomisk depresjon, er det dessuten opprettet: a) særlige hjelpekomitéer; b) misjonsgrupper; c) sosiale grupper. For øyeblikket arbeider under P.O.A. 1 202 sosiale grupper i Italia.

Geistlige og legfolk som har sluttet seg til P.O.A. arbeider nesten alle på frivillig basis og danner en liten nestekjærlighetens hær med 232 793 medlemmer, fordelt på 18 734 menigheter. De hjelper i alt 3 166 883 personer.

Pave Pius XII har talt til fastepredikantene.

I sin tradisjonelle tale til de prester som i år holder fasteprekener i Roma, advarte paven politikere og andre i det offentlige liv mot å bruke den kristne religion som «et instrument til å nå op til den personlige ambisjons forræderiske høyder». Alle som gjør det, må formanes på det alvorligste, «særlig hvis de lar seg lede av tvilsomme motiver for å vinne støtte fra kristne grupper». Paven kalte denne tale en «spesiell faderlig påminnelse til de kristne som arbeider på det offentlige livs område». Senere sa han: «Prester gjøres ofte til mål for mer og mindre fiendtlige angrep som iblant kan føre til baktalelse og ondsinnet fortolkning av deres ord og gjerninger. Det hender at de troende, kanskje uten ond hensikt, medvirker til å gjøre prestenes liv bittert. Derfor er det viktigste kjærligheten blant dere.»

ARGENTINA

Emmaus-bevegelse også i Argentina.

Abbé Pierre's eksempel følges nå i mange land. I Argentina har jesuittpateren José Balista startet en Emmaus-bevegelse som allerede teller over 1 000 medlemmer. Også der er det bolignøden de vil avhjelpe, og man regner med at det trenges omkring 1 million boliger i landet.

DE FORENTE STATER

Kvinnelig major blir nonne.

Miss Claire J. McDonald, major i De forente staters flystyrker, har lagt av uniformen for å bli opptatt i en religiøs orden. Hun tjenestegjorde i flyvåpenet under hele siste verdenskrig, og siden 1948 har hun vært stasjonert i Det fjerne østen.

ETIOPIA

Keiser Haile Selassi gir gave til misjonsstasjon.

Keiseren av Etiopia, Haile Selassi, har besøkt den katolske misjonsstasjon i Asmara. Den apostoliske vikar på stedet, mgr. Marinoni, meddelte keiseren at de katolske misjoner i hans Vikariat driver 50 skoler med over 5 000 elever, og barnehjem for 800 barn. Keiseren sa han var overbevist om at barna på de katolske misjonsstasjoner ble oppdratt til loyale statsborgere. Til slutt overleverte han den apostoliske vikar 10 000 dollars til de katolske skoler.

FRANKRIKE

Høye opplagstall for bøker av katolsk interesse.

Forfatteren og presten Pierre l'Ermite har skrevet «Ma main dans ta main», med et opplag av 82 000, og «Je regarde

Kongens fortjenstmedalje

Fra Porsgrunn meldes at H. M. Kongen den 9. mars har tildelt søster Gjertrud sin fortjenstmedalje.

Overrekkelsen fant sted lørdag den 10. mars ved en enkel høytidelighet på St. Josephs Hospital i nærvær av sogneprest dr. J. Duin, priorinnen, oversøster Celine og den adm. overlege dr. Schumpf. Overrekkelsen ble foretatt av disponent Carl P. Wright som hadde fått dette sjeldne oppdrag.

Det vil glede alle søster Gjertruds venner i Porsgrunn og i hele distriktet at hun har fått denne utmerkelse som en anerkjennelse av hennes ganske usedvanlige plikttoppfyllende og oppofrende virksomhet i sykepleiens tjeneste i Porsgrunn i over 50 år.

Søster Gjertrud fyller 80 år den 16. april i år. I disse dager er det 56 år siden hun første gang kom til Porsgrunn. Siden 1905 har Porsgrunn den hele tid vært hennes virkefelt.

COLONY CLUB

The Committee of the Club has been lucky enough to obtain 60 tickets for the show to be broadcast from Kringkastingshuset on Saturday the 21st of March at 8 P.M. The program which will be a variety show will be given in Store Studio and be entitled «På bølglengde».

Anyone interested in obtaining tickets for themselves and friends or husbands please ring Mrs. Ivy Kvaal, 68 67 94, or Mrs. Margaret Espeland, 69 73 66.

ma vie», med 55 000. «Les guérisons de Lourdes» av presten Bellene, 30 000. «La réforme protestante» og «La réforme catholique», begge av Daniel-Rops, hver 58 000. Jean Guilton har skrevet «Dialogues avec M. Pouget», 30 000, og van der Meersch's «La compagne» er trykt i 86 000. «Le vrai visage du padre Pio» av Maria Winowska, 25 000.

Kapell like overfor Moulin-Rouge.

Alle som har vært i Paris har vel vandret rundt på Montmartre og husker place Pigalle, place Blanche, Moulin-Rouge. I disse dager er et nytt kapell som har fått navnet St Rita, innviet i dette strøket, nærmere bestemt på Boulevard de Clichy 65, like overfor det kjente forlystelsesetablissement Moulin-Rouge.

Det er bare 140 plasser i kapellet, men over 300 personer trykker seg sammen der under hver av de fire messer som leses på søndagene.

St. Rita er helgenen som anropes i fortvilte tilfelle. Hele kvartalet rundt kapellet på Montmartre er kanskje et fortvilet tilfelle, men ikke kapellet og fremtidsplanene om en langt større kirke, skriver en fransk avis.

INDIA

Anerkjennende ord om Den katolske kirke i Burma.

Statsministeren i Burma, U Nu, holdt nylig en tale på den nasjonale eukaristiske kongress i Rangoon hvor han ga Den katolske kirke den varmeste anerkjennelse som det noen gang er gitt uttrykk for av et ikke-kristent stats-overhode i Asia. Han uttalte bl. a. at som statsminister ville han få gjøre oppmerksom på tre ting: For det første, Den katolske kirke i Burma er loyal . . . For det andre, den bekymrer seg ikke med politikk . . . For det tredje, Den katolske kirke i Burma, langt fra å skape skille mellom innbyggerne, styrker den nasjonale solidaritet.

Herr U Nu talte i nærvær av erkebiskoper og biskoper fra 6 asiatiske land og 30 000 katolikker fra Burma.

Det var kommet pilegrimer fra alle kanter av landet for å delta i den 4-dagers lange kongress. Kongressen ble avsluttet med en prosesjon gjennom gatene og Sakramental vel-signelse fra den samme balkong som Bulganin og Krusjtsjev ble ønsket velkommen fra for litt over en måned siden.

Oppussningen av St. Olavs Kirke og Bispegården
er utført av

Day & Østring malerfirma

Jac. Aallsgt. 10, Oslo - Tlf. 55 08 97

*Blyvinduer
Glassmalerier*

til kirker og kapeller

~~~~~

G. A. LARSEN

kunst- og bygningsglassmester

NORDAHL BRUNS GATE 7, OSLO

ITALIA

Milanos erkebiskop Montini om den kommunistiske fare.

I sitt hyrdebrev for fasten i år gjør mgr. Montini oppmerksom på den kommunistiske fare. Han fremhever at kommunismen har gunstige utviklingsmuligheter i Italia, delvis på grunn av befolkningens mentalitet som bevirker en opposisjon mot de felles lover, og delvis på grunn av visse bra mennesker som alltid er villig til å innrømme at motstanderne har rett. Mgr. Montini fremholder nødvendigheten av å «omdanne samfunnet», og beklager de feilsyn som er blitt utbredt blant befolkningen. «Arbeiderne venter først og fremst på å få se at vår sosiale aksjon ikke bare er propaganda, men en virkelig bestrebelse på å finne en løsning. Diskusjonen om sosiale spørsmål må komme over på samarbeidets plan. Med bistand fra den arbeidende befolkning må det sikres arbeide og brød, og arbeiderne må gradvis gjøres delaktige i bedriftenes overskudd og ledelse, alt imens det private initiativets prinsipp opprettholdes.»

En gripende gravferd.

Don Carlo Gnocchi ble bisatt 1. mars i Milano. Gravferden ble en sann triumf for denne prest som var grunnleggeren av en velferdsinstitusjon for lemlested barn, og som før han døde, ga sine øyne til to blinde barn. Øyenoperasjonen fant sted 29. februar. Mange tusen mennesker fulgte Don Carlo til graven, og kisten ble båret av den avdøde prests tidligere kamerater fra krigen. Langs med ruten som gikk gjennom hele Milano til domkirken, sto folk tett pakket og kastet blomster på kisten.

MALTA

Erkebiskopen om sammenslutningen med England.

Mgr. Gonzi, erkebiskop av Malta, har nylig definert sin stilling med hensyn til Malta's sammenslutning med England. Mgr. Gonzi presiserte at Den katolske kirke ikke er imot sammenslutningen hvis den får en skriftlig forsikring om at de klausuler som beskytter troen, moralen og det katolske ektenskap blir innlemmet i den nye Konstitusjon.

Erkebiskopen uttrykker sin beklagelse over at hans forslag om en utsettelse av folkeavstemningen, som ville ha medført at spørsmålet kunne vært diskutert i ro og mak, ikke ble akseptert av regjeringen på Malta.

SPANIA

Mer om den protestantiske skole i Madrid.

Den katolske presse rundt om i Europa har enstemmig uttrykt sin forbauselse og beklagelse over stengningen av den protestantiske skole i Madrid. Det foreligger nå nærmere opplysninger, og ifølge pålitelige nyhetsbyråer kan tre ting sies med sikkerhet:

1) Stengningen er foretatt av innenriksministeren, og ingen geistlig katolsk autoritet er blitt informert om det på forhånd, heller ikke er det gitt offisiell melding om det etterpå. Den katolske kirke står helt utenfor dette inngrep.

2) Innenriksministeren rettferdiggjør sin handling ved at skolen og seminariet skulle være sentrum for antinasjonal virksomhet. Han presiserer at stengningen ikke er en forholdsregel som er tatt mot protestantismen, men mot krenkelser av de reglementer og lover som er obligatoriske for alle i Spania.

3) De sivile autoriteter erklærer at de vil gå med på at læreinstitusjonen åpnes igjen med forbehold om at de betingelser som er fatsatt av loven overholdes.

Til dette skriver den sveitsiske katolske avis «La Liberté» følgende kommentar:

Det er en tilfredsstillende å få vite at denne forholdsregel på ingen måte kan tilskrives det spanske hierarki, og at det ikke er en kristen konfesjon som sådan som er angrepet. Man kan likevel undre seg over at denne forklaring er gitt så lenge etter selve hendelsen. Ennvidere oppgir de sivile

MARGARIN

Dag Ny Margarinfabrikk $\frac{1}{8}$ Oslo

myndigheter som grunn for deres bestemmelse at «de lovlige forskrifter vedrørende læreinstitusjoner ikke er blitt overholdt», forskrifter som gjelder for alle. Man kan ikke la være å bemerke at myndighetene har brukt nokså lang tid på å oppdage den ulovlige karakter ved angjeldende skoles eksistens, da den skyldes at det ikke er søkt om autorisasjon, og dette skriver seg helt fra 1947.

Endelig oppgis som hovedsakelig grunn «enkelte av lærernes tidligere politiske virksomhet», og det opplyses videre: Den mistenkelige politiske virksomhet som seminariets og skolens ledere har bedrevet kan blant annet tilskrives at enkelte av dem er frimurere og inntar en velvillig holdning til kommunismen. Begge disse bevegelser er forbudt i Spania. Til dette skriver «La Liberté»:

VÆR SIKKER på førsteklases varer til kjøkkenet. De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med ROHDE Geléer, Puddinger, Sauser (også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere) ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter ROHDE Boks 95, Trondheim.	TRONDHEIM	Ole Dahl
KORTMANS FABRIKKER Trondheim Stearin- og vokslys i alle størrelser		
TRØNDERMEIERIET Trondheim Centralbord 29 500 Melk - Fløte - Smør - Ost	INGV. ALSTAD Fisk - Sild Hlevollen 32 - Tlf. 20291 Trondheim	CARL HAUGH Sentr.bord 28766 - Trondheim Toilettpapir - Papirhåndklær Røntgenkonvolutter
TH. GRANDE & SØNN Elektrisk installasjonsforretning Haldensgt. 5 - Trondheim	Et ord er nok ... 	C. A. LIE A/S Møbler
P. G. SWENSSON Maufaktur & Sengestyr Torvet - Trondheim	MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim	Lykkekaffe - Lykkete I. K. Lykke A/S Trondheim
BERG & VIGUM A/S Elektrisk Installasjonsforretning Telf. 21483 - Trondheim	BØNDERNES SALGSLAG Munkegt. - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital	
CARL STÜCKRATH SØNDRE GATE Sykeartikler Forbindingssaker Bandasjer Ortopediske Kir. instrumenter innleggssåler	Norske Meieriers Salgssentral OST — SMØR Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger	
		K. LUND A/S Rørleggerforretning - Rørhandel Trondheim Etablert 1874
A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI Sykesenger - Stålrørsmøbler	Trondhjems Farvehandel Bransjens største forretning NORDENFJELLS	

Hva nå myndighetene kan ha hatt å beklage seg over i forbindelse med de impliserte personer, så må man igjen spørre hvordan det henger sammen at de først nå er blitt klar over ting som ligger tilbake i tiden. Og fremfor alt har

vi vanskelig for å forstå at beskyldninger som rettes mot bestemte personer kan begrunne stengning av selve skolen. Når vi tenker nærmere over dette, er vi langt fra beroliget.

BERGEN		
FOTOGRAFISKE ARTIKLER — KINO OG LYSAILLEDUTSTYR <i>A/s. Wernøe & Gulbrandsen</i> KODAKFILM - KINOMASKINER - RØNTGENFILM	TRAN-, FRUKT-, BLEKK- og SJOKOLADEFLEKKER forsvinner ved bløtlegging og kok i «REFORM» BERGENS SÅPEFABRIKK A/S	
1/3 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel BERGEN Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 48 2	1/3 Smith Sivertsen's Bakerier & Conditorer	
<i>Urmaker Anton M. Olsen</i> Olav Kyrresgate 1 Telefon 13035	Murmester M. OLSEN 1/3 Entreprenør Centralbord 13635	
<i>Jakob L. Berstad</i> KONTORUTSTYR BERGEN - OSLO	1/3 GRINDHEIM <i>Byggmesterforretning</i> Telefon 98 24 4	ANTON OLSEN Murmester
 BOK-OG PAPIRHANDEL AKSJESELSKAP Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen	 STRØMPER	Størst utvalg i moderne kjøkkenmaskiner
GULVBELEGG - aksjeselskapet GRANITOL Strømsgt. 29 - Bergen - Tlf. 13855	Manufakturvarer - Sengeutstyr SVERRE W. MONSEN Bergen	Didr. Andersen & Søn A/s Telgr.: Glas BERGEN Tel.: 15090
L. W. TORNØE 1/3 <i>Papirhandel</i> BERGEN	All slags skadeforsikring	
 NYGARDSGT. 4	ERLING KRAGE A/S PRYD- OG BRUKSKUNST Bergen Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»	
	Sølv for alle anledninger	 JUVELER SMÅSTRANDCT 4 Bergen

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

All slags
forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

Melitta

KAFFETRAKTER

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

Benytt
VARE ANNONSØRER!

N. JOHANSEN
Bakeri & Konditori
Valkyriegt. 1 - Oslo

MICHAEL BERG

Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo
Telefon 60 24 05

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

C. HAGERUP ØSTBYE
Fayance, Keramikk
Krystall, Leker.

Tlf. 46 55 35, 46 57 40
Bogstadv. 29 - Oslo

WISBECH

Majorstua - Oslo

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Joh. Weydahl A/S

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

NOREX SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

A/s E. Sunde & Co. Ltd.

Oslo

Alt i rørbransjen

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk